

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Avădăanii Andrei, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Avădăanii Andrei Chiril,

născut la 20 decembrie 1979, originar din s. Cetireni, domiciliat în s. Unțești, r-nul Ungheni

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 15 martie 2013 - până la 22 octombrie 2014; (instanța de fond);

2. de la 07 noiembrie 2014 - până la 11 noiembrie 2015; (instanța de apel);

3. de la 24 februarie 2016 - până la 22 iunie 2016; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 22 octombrie 2014, Avădăanii Andrei a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. f) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Avădăanii Andrei a fost învinuit de faptul că, activînd în baza ordinului nr. 101 ef, din 10.11.2006 în funcția de polițist, polițist –șofer al Plutonului de Patrulă și Santinelă al secției ordine publică, cu gradul „sergent major” de poliție, fiind persoană publică, contrar prevederilor art. 3 a CEDO; art. 24 alin. (2) din Constituția R. Moldova; art.4 al Legii nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 „Cu privire la poliție”, pct. 15 lit. f), g) și m), lit. a) și b) pct. 16 din Codul de etică și deontologie al polițistului și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului funcției deținute, care îl obligau să nu aplice forța fizică, decît pentru curmarea infracțiunilor, înfrîngerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să acționeze cu integritate și respect față de societate, să nu aplice, să încurajeze sau sa tolereze acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau

degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să respecte legislația R. Moldova, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, a comis acte de tortură în privința lui Vasilica A. și Stajila M. în următoarele circumstanțe:

Avădăanii Andrei fiind persoană publică care reprezintă MAI, aflându-se în exercițiul funcției de serviciu fiind implicat în menținerea ordinii publice și combaterea criminalității pe timp de noapte pe teritoriul or. Ungheni, la data de 21.11.2012, în jurul orelor 23³⁰, în timp ce patrula împreună cu alți colegi pe str. Gh. Crestiuc, în apropierea restaurantului „Valentina” acționând cu titlu oficial, s-a implicat în dispersarea unui grup de persoane printre care și Stajila M. care se certau între ei. Ulterior, când conflictul s-a aplanat, Avădăanii A. fără careva motiv, a recurs la aplicarea forței fizice față de Stajila Vl., pe care l-a bruscat, după care i-a răsucit forțat după spate mâinile și la doborât jos, înjosindu-i onoarea și demnitatea. Imediat după aceasta tot el, în aceleași circumstanțe s-au apropiat de cet. Vasilica A., care a încercat să-l calmeze și la fel fără nici un motiv, i-a aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea gambei piciorului stâng.

Astfel în urme acțiunilor violente cu caracter de tortură întreprinse de Avădăanii A. prin răsucirea și rotația mâinilor și izbirea de pământ a cet. Sajila M., acestuia i-au fost cauzate vătămări corporale medii, iar lui Vasilica A. în urma loviturii primite i-au fost pricinuite vătămări corporale neînsemnate. La fel în urma acțiunilor ilegale ale lui Avădăanii A., atât lui Sajila M. cât și lui Vasilica A. în afară de vătămarile corporale suportate le-au fost cauzate dureri și suferințe psihice, stări de teamă, panică și neliniște.

3 Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat, casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpatului conform învinuirii înaintate la 4 ani închisoare, cu suspendarea executării acesteia pe un termen de 2 ani, și cu privarea de dreptul de a activa în organele MAI pe un termen de 5 ani.

În argumentarea soluției solicitate apelantul a invocat că, achitându-l pe Avădăanii A., de sub învinuirea de comitere a infracțiunii incriminate, instanța de fond a dat o apreciere greșită și unilaterală probelor prezentate de acuzare.

Instanța urma să dea o apreciere critică declarațiilor martorilor Galușca I. și Profir M., care sunt colegi de serviciu cu inculpatul, iar Galușca I. era în relații ostile cu Sajila M., precum și declarațiilor Leca C., care imediat după înregistrarea căsătoriei cu unul din prietenii

inculpatului și-a schimbat depozițiile în cadrul cercetării judecătorești în favoarea apărării.

Instanța de judecată în mod eronat a neglijat valoarea probantă a declarațiilor martorului Dulgher V., care cu lux de amănunte a relatat împrejurările cauzei, precum și a ignorat concluziile experților din rapoartele de expertiză medico-legale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 noiembrie 2015, apelul declarat a fost admis, casată sentința contestată și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Avădăanii Andrei a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. f) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

5. Instanța de apel a constatat faptele incriminate lui Avădăanii Andrei prin rechizitoriu și a reținut probele ce confirmă vinovăția acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. f) Cod penal, și anume: declarațiile martorilor Leca C., Harbălău A., Dulghieru V.; sesizarea din 23.11.2012 a organelor procuraturii de către cet. Sajila M. și Vasilica A., prin care s-a solicitat tragerea la răspundere penală a colaboratorilor de poliție, care i-au maltratat; rapoartele de expertiză medico-legale nr. 556 din 23.11.2012, nr. 18 din 25.01.2013 și nr. 20 din 29.01.2013.

Colegiul penal a statuat, că neaplicarea unor lovituri directe în privința lui M. Stajila, nu denotă lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor de tortură, or potrivit constatărilor medico-legale, vătămarea medie a survenit în rezultatul răsucirii mâinii, cu imobilizarea pătimitului la pământ, astfel fiindu-i cauzate atât suferințe psihice cât și fizice cu o densitate sporită, umilindu-l în prezența mai multor persoane, ceea ce de fapt constituie tratament inuman și degradant.

La fel, aplicarea nejustificată a unei atare violențe în privința părților vătămăte este confirmată prin lipsa datelor obiective ce ar demonstra atitudinea agresivă manifestată de aceștia, confirmată prin atragerea la răspunderea contravențională, or rapoartele colaboratorilor de poliție privind pretinsele acțiuni ilegale a părților vătămăte, au fost depuse după sesizările făcute de aceștia și doar în vederea justificării necesității aplicării forței fizice, or din declarațiile martorilor oculari rezultă că părțile vătămăte au urcat calm în automobilul de serviciu pentru a fi transportați la Inspectoratul de poliție.

În continuare instanța de apel a reținut că majoritatea martorilor audiați au văzut anumite perioade a conflictului, fapt ce explică depozițiile acestora, pe când martorii Leca C., Harbălău A. și Dulghieru V. au fost martori oculari a întregului conflict, chiar dacă primele două și-au modificat declarațiile în instanța de fond, cel din urmă martor a relatat aspectele cauzei în măsura în care ele coroborează cu cele anterior expuse de către Leca C., Harbălău A., motiv pentru care Colegiul a apreciat ca fiind veridice declarațiile martorilor Leca C., și Harbălău A., depuse în cadrul urmăririi penale.

La fel instanța de apel a apreciat critic declarațiile colaboratorilor de poliție prin care se neagă aplicarea de către inculpat a violenței, acestea fiind făcute în scop de a-l ajuta pe Avădăni A. să evite răspunderea penală.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o inculpatul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, solicită, casarea acestora cu menținerea sentinței de achitare:

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- acuzarea nu a prezentat prin probe concludente, pertinente și veridice existența faptului torturii, manifestate prin aplicarea forței fizice față de părțile vătămate, or declarațiile pătimiților Stăjila M., Vasilica A. și a martorilor Dolgher V. și Aramă V. nu coroborează cu declarațiile celorlalți martori audiați;

- concluzia instanței de apel prin care au fost apreciate critic declarațiile tuturor martorilor colaboratorilor de poliție, pe motiv că aceștia ar fi manifestat solidaritate colegială, este eronată și contrară prevederilor art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală;

- în speță nu au fost înlăturate dubiile referitor la faptul care a fost implicația în conflictul din 21.11.2013 a grupului de persoane (Moțoc A., Hîncu V. și un oarecare Ștefan). În ce circumstanțe s-au produs leziunile pe care le invocă victimele, de ce părțile vătămate reclamau inițial pretenții față de alte persoane, iar ulterior au indicat la Avădăni A.;

- de către acuzare nu a fost probată legătura de cauzalitate între fapta inculpatului și consecințele produse, în consecință nefiind întrunită latura obiectivă a infracțiunii incriminate.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitînd dispunerea inadmisibilității acestora pe motiv că recurentul nu a argumentat ilegalitatea hotărîrii cu indicarea problemelor de drept și temeiurilor prevăzute la art. 427 CPP, dar solicită reaprecierea probelor,

considerînd că acestea nu au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală. Din materialele cauzei rezultă, că la examinarea acestuia s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101,26-27 CPP, și în baza probelor administrate just s-a reținut starea de fapt și de drept, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 166¹ alin.(2) lit. f) Cod penal.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a hotărîrilor judecătorești pct. 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, considerînd că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, solicitînd menținerea sentinței de achitare.

Raportînd norma dată la situația în cauză, Colegiul conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Astfel, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul penal reține că, instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă, potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția lui Avădănii Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit. f) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Concluziile instanței de apel sînt juste și se întemeiază pe cumulul de probe administrate, cum sunt declarațiile părților vătămate Stajila Mihail și Vasilica Artur date în cadrul urmăririi penale și susținute în ședințele instanțelor de fond și apel din care rezultă clar, că vătămarile corporale, care au fost constatate de medicul legist le-au fost provocate anume de Avădăanii A., cele relatate de părțile vătămate au fost confirmate și de martorul Dulghieru V., care a indicat că inculpatul i-a răsucit lui Stajila M. mîinile la spate și l-a imobilizat la pămînt, iar după ce Vasilica A. s-a interesat de cele întîmplate, inculpatul pe la spate i-a aplicat o lovitură cu piciorul la gamba piciorului stîng. Declarații similare în cadrul urmăririi penale a dat și martorul Aramă Vadim. Cele relatate de părțile vătămate și martorii oculari referitor la circumstanțele și mecanismul de apariție a vătămarilor corporale la Stajila M. și Vasilica A. întru totul coroborează cu raportul de expertiză medico-legală nr. 18 din 25.01.2013 din care rezultă că fractura osului mîinii drepte cu deplasarea fragmentelor osoase stabilită la Stajila M. **ar fi putut fi produsă mai mul posibil prin rotația ei** și prin asociație cu excoriațiile depistate pe suprafața membrului superior drept au putut fi produse și prin cădere de la înălțimea corpului (f.d.51 vol. I); precum și cu raportul de expertiză nr. 20 din 29.01.2013, prin care s-a concluzionat că vătămarile corporale depistate la Vasilica A. au fost produse prin lovire de un corp contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate (f.d.53, vol. I)

Conținutul probelor menționate mai sus, care au fost amplu analizate și obiectiv apreciate de instanța de apel, confirmă cu certitudine săvîrșirea de către inculpat a faptei imputate, care întrunește elementele infracțiunii de tratament inuman sau degradant, adică atît latura obiectivă, cît și cea subiectivă a acestei infracțiuni, or acesta, fiind persoană publică, intenționat le-a cauzat lui Salila M. și Vasilica A. dureri și suferințe fizice, acțiuni care la rîndul lor, au implicat producerea unor urmări prejudiciabile mai grave (cazul lui Stajila M.) – și anume vătămarea medie a integrității corporale.

În speță, cert s-a constatat că Avădăanii A. i-a răsucit mîna lui Stajila M. și l-a imobilizat la pămînt, acțiuni ce au dus la vătămarea medie a integrității corporale, iar părții vătămate Vasilica A. i-a aplicat o lovitură cu piciorul la gamba piciorului stîng, cauzîndu-i vătămare corporală neînsemnate.

Instanța de recurs consideră că concluzia instanței de apel referitor la aprecierea critică a declarațiilor martorilor Leca (Grigore) C. și Harbarău A. date în cadrul cercetării judecătorești, este întemeiată, acestea fiind făcute în scopul ușurării situației inculpatului, or declarațiile acestor martori sunt combătute prin

depozițiile părților vătămate și martorilor Dulghieru V. și Aramă V., precum și prin rapoartele de expertiză medico – legale.

La fel, Colegiul respinge ca fiind declarativă versiunea inculpatului referitor la faptul că vătămările corporale depistate la Stajila M. au fost provocate în alte circumstanțe decât cele invocate în rechizitoriu și anume; de la loviturile unor persoane necunoscute cu care Stajila M. a avut în acea seară conflict. În argumentarea acestei concluzii Colegiul penal relevă următoarele: Atît din depozițiile părților vătămate cît și a martorilor oculari rezultă că Stajila M. în seara respectivă a avut un conflict verbal fără altercații cu careva persoane care se odihneau la o terasă din apropierea restaurantului „Valentina”. La aplanarea conflictului au intervenit Avădăni A., Profir și Galușca, primul i-a răsucit mîna lui Stajila M. și l-a imobilizat la pămînt, moment în care a apărut Vasilica A. și le-a cerut explicații polițiștilor.

Din cele menționate rezultă că participanții conflictului (Stajila M. și persoanele necunoscute) nu și-au aplicat lovituri – conflictul fiind doar verbal, iar Vasilica A. în general nu a fost prezent în momentul acestui incident la fața locului, astfel că persoanele date nici nu au putut să-i aplice ultimului careva lovituri. Tot aici Colegiul reține și concluziile din raportul de expertiză medico-legală nr. 18 din 25.01.2013 prin care s-a constatat că fractura osului mîinii stabilită la Stajila M. **ar fi putut fi produsă mai mult posibil prin rotația ei** și prin asociație cu excoriațiile depistate pe suprafața membrului superior drept au putut fi produse și prin cădere de la înălțimea corpului. Așa dar, din concluziile expertului rezultă că vătămarea corporală depistată la Stajila M. nu a fost produsă prin lovire (așa cum afirmă inculpatul), dar mai mult posibil prin rotație sau de la căderea de la înălțimea propriului corp, vătămări caracteristice pentru procedeele speciale pentru imobilizarea persoanei.

Generalizînd cele menționate, Colegiul penal conchide că argumentele invocate de recurent privind nevinovăția sa nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate.

Așa dar, din conținutul hotărîrii recurate, rezultă că instanța de apel corect a constatat faptele și circumstanțele săvîrșirii infracțiunii incriminate inculpatului, descriindu-le în partea descriptivă, ulterior motivînd concluzia de vinovăție prin cumulul de probe administrate în cauză, acestea fiind examinate în ansamblu, unele probe fiind motivat respinse, altele acceptate. Totodată Colegiul statuează, că la aprecierea probelor judecătorești sunt independenți, nefiind legați de opinia altor persoane, iar dezacordul unei părți în acest sens nu

echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare. Colegiul constată că la caz nu este prezentă nici o discordanță între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Concomitent, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului declarat de acuzatorul de stat, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, iar hotărârea atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, astfel că, prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat de inculpat, dispunând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Avădăanii Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Avădăanii Andrei Chiril*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată la 08 iulie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti